

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 132/2025
20.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Андреом Јаковљевић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Зорана Марковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару Кв 283/24 од 09.09.2024. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 121/24 од 04.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 20.02.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Зорана Марковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару Кв 283/24 од 09.09.2024. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 121/24 од 04.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару Кв 283/24 од 09.09.2024. године усвојен је захтев ОЈТ у Зајечару Ктр 752/24 од 20.08.2024. године, за изрицање јединствене казне окривљеној АА, па су правноснажне пресуде - Основног суда у Зајечару К 21/23 од 10.10.2023. године, којом је окривљена, због извршења кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, осуђена на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, која ће се извршити у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора и изречена јој је мера безбедности одузимање предмета и то 2.000 грама резаног дувана и Основног суда у Зајечару К 301/23 од 25.12.2023. године, којом је окривљена због извршења кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, осуђена на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, која ће се извршити у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора и изречена јој је мера безбедности одузимање предмета и то 3.000 грама резаног дувана, преиначене у погледу одлуке о казни, тако што је окривљена АА, због наведених кривичних дела, применом одредби чланова 60. став 2. тачка 2), 62. став 1., 79. став 1. тачка 7), 80. и 87. Кривичног законика и 552. став 1.

тачка 1), 553. став 1. тачка 1), и 556. став 1. тачка 1) ЗКП, осуђена на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 4 (четири) месеца и изречена јој је мера безбедности одузимање предмета - резаног дувана у наведеним количинама, које се имају предати ПУ Зајечар ради обавезног уништења.

Пресудом Вишег суда у Зајечару Кж1 121/24 од 04.12.2024. године одбијена је као неоснована жалба окривљене АА и првостепена пресуда је потврђена.

Против побијаних правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА, адвокат Зоран Марковић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП и повреде члана 32. и 34. Устава Републике Србије, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, је неоснован.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Зорана Марковића, указује да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на тај начин што је суд побијаним пресудама, две казне затвора које се имају издржавати у просторијама у којима окривљена станује, преиначио и применом одредби о одмеравању јединствене казне затвора за кривична дела у стицају, окривљеној изрекао јединствену казну затвора која се има издржавати у заводу за извршење кривичних санкција и на тај начин изменио начин издржавања казне на штету окривљене.

Поведа кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП постоји, између осталог, када је одлуком о кривичној санкцији повређен закон, односно уколико суд изрекне врсту казне која није допуштена по закону или која није предвиђена за одређено кривично дело, или ако прекорачи најмању или највећу меру прописане казне, или ако изрекне споредну казну када то није допуштено, односно не изрекне споредну казну када је њено изрицање обавезно.

Одредбом члана 62. став 1. Кривичног законика, прописано је да ако се осуђеном лицу суди за кривично дело учињено пре него што је започело издржавање казне по ранијој осуди или за кривично дело учињено за време издржавања казне затвора или малолетничког затвора, суд ће изрећи јединствену казну за сва кривична дела применом одредаба члана 60. овог законика, узимајући раније изречену казну као већ утврђену, а казна или део казне које је осуђени издржао урачунаће се у изречену казну затвора.

Одредбом члана 60. став 2. тачка 2) Кривичног законика, прописано је да ће суд, ако је за кривично дело у стицају утврдио казне затвора, јединствену казну изрећи тако што ће повисити највећу утврђену казну затвора, с тим да јединствена казна не сме достићи збир утврђених казни, нити прећи 20 година затвора.

Одредбом члана 552. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да се поступак за изрицање јединствене казне покреће на захтев јавног тужиоца или осуђеног и његовог браниоца ако је против истог осуђеног у две или више пресуда изречено више казни, а нису примењене одредбе о одмеравању јединствене казне за дела у стицају.

Према одреби члана 45. став 3. Кривичног законика ако учиниоцу кривичног дела изрекне казну затвора до једне године, суд може истовремено одредити да ће се она извршити тако што ће је осуђени издржавати у просторијама у којима станује уколико се, с обзиром на личност учиниоца, његов ранији живот, његово држање после учињеног кривичног дела, степен кривице и друге околности под којима је дело учинио, може очекивати да ће се и на тај начин остварити сврха кажавања.

Из цитираних законских одредби, према налажењу Врховног суда, произлази да је дозвољено спајање казни затвора које окривљени по одлуци суда сходно члану 45. став 3. Кривичног законика, треба да издржи на тај начин што не сме напуштати просторије у којима станује (тзв. „кућни затвор“) и изрицање јединствене казне по правилима за одмеравање казне за дела у стицају.

Уколико је јединствена казна затвора изречена у трајању до једне године, суд ће ценећи све околности из члана 45. став 3. Кривичног законика, одлучити да ли ће одредити да се изврши на начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује (тзв. „кућни затвор“), а уколико је јединствена казна изречена у трајању преко једне године, суд не може одредити да ће се иста извршити тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује.

Врховни суд налази да је суд усвајањем захтева за изрицање јединствене казне Основног јавног тужиоца у Зајечару Ктр 752/24 од 20.08.2024. године и преиначавањем ранијих правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару К 21/23 од 10.10.2023. године и Основног суда у Зајечару К 301/23 од 25.12.2023. године, у погледу одлука о казни, тако што је окривљену осудио на јединствену казну затвора у трајању од једне године и четири месеца, која ће се извршити у заводским условима, поступио у складу са одредбама члана 60. став 2. тачка 2) и члана 62. став 1. Кривичног законика, члана 552. став 1. тачка 1) и члана 556. став 1. тачка 1) ЗКП.

Према томе, када је јединствена казна изречена у трајању од преко једне године, као што је то у конкретном предмету случај, не могу се применити одредбе члана 45. став 3. Кривичног законика, па се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА, указује да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљене повређен кривични закон из члана 439. тачка 3) ЗКП, јер суд није прекорачио овлашћења нити учинио другу повреду закона код изрицања кривичне санкције – казне, већ је по сили закона дошло до измене у начину извршења казне.

С обзиром на то, да уз захтев за заштиту законитости, бранилац окривљене АА није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, која се

односи на окривљену или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни суд није упуштао у разматрање повреде одредби чланова 32. и 34. Устава Републике Србије, које је бранилац такође навео као разлог подношења захтева за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић